

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 575/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], konajúcej prostredníctvom [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou [REDACTED], v mene ktorej koná advokát a konateľ [REDACTED], vo veci namietaného porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 475/2013-108 z 10. decembra 2013 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 19 C 197/2012-78 z 20. mája 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED],
o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. decembra 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 475/2013-108 z 10. decembra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 C 197/2012-51 zo 14. mája 2013 v znení opravného uznesenia č. k. 19 C 197/2012-78 z 20. mája 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“).

2. Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je pred všeobecnými súdmi ako žalovaná účastníčkou konania o náhradu škody. Napadnutým rozsudkom okresného súdu jej bolo uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1 505 344,22 € spoločne s úrokom z omeškania. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie. Namietala, že napadnutý rozsudok okresného súdu je vo svojich výrokoch vecne nesprávny a vzhľadom na to aj nezákonný, pretože okresný súd riadne nevyhodnotil vykonané dôkazy, nepripustil vykonanie ňou navrhovaného dôkazu a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Krajský súd ako súd odvolací rozsudkom č. k. 5 Co 475/2013-108 z 10. decembra 2013 potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu.

3. Na podnet sťažovateľky generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal v zákonnej lehote proti napadnutým rozsudkom mimoriadne dovolanie. Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 11. septembra 2014 zamietnuté.

4. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka namieta, že napadnutý rozsudok okresného súdu a napadnutý rozsudok krajského súdu sú nedostatočne odôvodnené, pretože všeobecné sudy sa nevysporiadali s jej podstatnými tvrdeniami.

5. Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 5Co/475/2013-108 zo dňa 10.12.2013 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, č. k.: 19C/197/2012-51 zo dňa 14.05.2013 v znení opravného uznesenia č. k.: 19C/197/2012-78 zo dňa 20.05.2013 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 5Co/475/2013-108 zo dňa 10.12.2013 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, č. k.: 19C/197/2012-51 zo dňa 14.05.2013 v znení opravného uznesenia č. k.: 19C/197/2012-78 zo dňa 20.05.2013 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 150 000 EUR (slovom: jedenstopäťdesiat tisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný uhradiť sťažovateľovi do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške vo výške 340,90 EUR (slovom: tristo štyridsať 90/100 eur) na účet právneho zástupcu sťažovateľa, do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej

zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 napadnutým rozsudkom okresného súdu

8. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta aj porušenie svojich označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu, proti ktorému podala odvolanie. O tomto jej odvolaní bolo rozhodnuté napadnutým rozsudkom krajského súdu.

9. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv a slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť ústavný súd odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

10. Vzhľadom na takto formulovaný princíp subsidiarity je tak vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľkou uplatnených námietkach porušenia jej v sťažnosti označených základných práv napadnutým rozsudkom okresného súdu. Ochrany svojich práv sa sťažovateľka mohla domáhať a aj sa domáhala podaním odvolania proti nemu. Ústavný súd z tohto dôvodu sťažnosť v tej časti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 napadnutým rozsudkom krajského súdu

11. Ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie

§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

12. Z odôvodnenia sťažnosti vyplýva názor sťažovateľky, že v jej prípade je potrebné lehotu podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde počítat' od doručenia uznesenia (15. októbra 2014) najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Cdo 3/2014 z 11. septembra 2014, ktorým najvyšší súd zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora.

Ústavný súd sa však s takouto konštrukciou nestotožňuje, pretože deň doručenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Cdo 3/2014 z 11. septembra 2014 nie je dňom, keď sa sťažovateľka mohla o údajnom zásahu do jej označených práv dozvedieť. Svedčí o tom aj podanie podnetu na mimoriadne dovolanie. Uvedené dokazuje, že o zásahu do jej práv už najneskôr v čase podania podnetu na mimoriadne dovolanie 10. februára 2014 sťažovateľka musela vedieť. Sťažnosť podaná ústavnému súde 15. decembra 2014 je teda zjavne podaná mimo zákonom ustanovenú lehotu.

13. Ústavný súd ďalej konštatuje, že nebolo možné považovať túto lehotu za zachovanú ani s prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a jeho vlastnú judikatúru v obdobných veciach, podľa ktorej lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu je v prípadoch procesného rozhodnutia dovolacieho súdu považovaná za zachovanú, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (pozri rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 a tiež napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09 a I. ÚS 358/09).

14. Je však potrebné zdôrazniť, že uvedená rozhodovacia prax sa týka výlučne tzv. riadneho dovolacieho konania na základe dovolania podaného účastníkom konania. Z viacerých dôvodov však nemožno tento postup aplikovať na konanie o mimoriadnom dovolaní. V prvom rade samotný mechanizmus uplatnenia mimoriadneho dovolania, ktorý je zákonom exkluzívne zverený iba generálnemu prokurátorovi, je celkom odlišný od dovolania, ktoré je v dispozičnej sfére účastníka konania. Ústavný súd v tejto súvislosti

poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej na vyhovie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07, III. ÚS 342/2010).

15. Princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy a podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde je potrebné chápať vo vzájomnej súvislosti, čo vyúsťuje do všeobecne uznávaného záveru, že sťažnosť podaná ústavnému súdu je považovaná za prostriedok *ultima ratio* ochrany práv sťažovateľa. Keďže ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach, ktorými sa sťažovatelia domáhajú ochrany (iba) svojich práv, celkom triviálne z toho (a napokon i z dikcie § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) vyplýva, že vyčerpanie opravných prostriedkov podľa tohto ustanovenia sa týka iba takých procesných nástrojov, na ktorých podanie sú zo zákona oprávnení títo sťažovatelia. V uvedených súvislostiach, berúc do úvahy účel tu aplikovaných zákonných ustanovení, ústavný súd konštatuje, že mimoriadne dovolanie v žiadnom prípade nemožno považovať za zákonom účinne poskytnutý prostriedok sťažovateľke na nápravu údajne porušených jej práv, preto zachovanie dvojmesačnej lehoty na podanie predmetnej sťažnosti z dôvodu realizácie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania neprichádza do úvahy. Inak povedané, sťažovateľka pri náležitej starostlivosti mohla v záujme zachovania svojich práv podať sťažnosť v dvojmesačnej lehote od právoplatnosti druhostupňového rozhodnutia alebo sama iniciovať dovolacie konanie.

16. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná oneskorene, v dôsledku čoho bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z tohto dôvodu odmietnuť.

17. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2015